

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 66/07

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. apríla 2007 predbežne prerokoval sťažnosť súdneho exekútora Ing. Bc. K. M., so sídlom K., zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 CoE 68/05 z 22. decembra 2005 a takto

rozhodol:

Sťažnosť Ing. Bc. K. M. **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola faxom 8. novembra 2006 a následne poštou 9. novembra 2006 doručená sťažnosť súdneho exekútora Ing. Bc. K. M. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 CoE 68/05 z 22. decembra 2005.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že 9. septembra 2004 mu bol doručený návrh oprávnenej M. T., spol. s r. o. proti povinnej I., spol. s r. o., na zastavenie exekúcie. Sťažovateľ ďalej uviedol, že 27. marca 2004 (správne 29. septembra 2004, pozn.) podal Okresnému súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) návrh na zastavenie exekúcie.

Uznesením sp. zn. Er 2541/01 z 25. apríla 2005 okresný súd exekúciu zastavil a oprávnenému uložil povinnosť nahradiť sťažovateľovi trovy exekúcie v sume 2 552 Sk. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ 17. mája 2005 odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 3 CoE 68/05 z 22. júna 2005 tak, že odvolanie odmietol. Uznesenie krajského súdu mu bolo doručené 8. septembra 2006.

Sťažovateľ je toho názoru, že krajský súd odmietnutím jeho odvolania proti rozhodnutiu okresného súdu porušil jeho základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Sťažovateľ argumentoval tým, že uznesenie okresného súdu o zastavení exekúcie vydal vyšší súdny úradník, ale jeho odvolanie proti tomuto rozhodnutiu v časti týkajúcej sa náhrady trov exekúcie krajský súd odmietol ako neprípustné, pretože smeruje voči rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, a to aj napriek tomu, že podľa názoru sťažovateľa z čl. 142 ods. 2 ústavy, ako aj z ustanovenia § 374 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) platnom do 30. júna 2005 vyplýva, že proti rozhodnutiu zamestnanca súdu povereného sudcom je prípustný opravný prostriedok.

Sťažovateľ vyjadril aj názor, že uznesenie okresného súdu o zastavení exekúcie obsahovalo nesprávne poučenie, v ktorom okresný súd uviedol, že proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok. Sťažovateľ sa však domnieval, že ak ide o rozhodnutie vyššieho súdneho úradníka, opravný prostriedok proti rozhodnutiu je prípustný, a preto postupoval v súlade s ustanovením § 204 ods. 2 OSP, podľa ktorého ak rozhodnutie

obsahuje nesprávne poučenie, že odvolanie nie je prípustné, možno odvolanie podať do troch mesiacov od doručenia rozhodnutia.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a v náleze vyslovil, že uznesením krajského súdu sp. zn. 3 CoE 68/05 z 22. decembra 2005 bolo porušené jeho základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, namietané uznesenie zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie, zakázal mu pokračovať v porušovaní jeho práv, zaviazal ho uhradiť mu primerané finančné zadost'učinenie v sume 50 000 Sk a trovy konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením

bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

Podľa čl. 142 ods. 2 ústavy súdy rozhodujú v senátoch, ak zákon neustanoví, že vo veci rozhoduje jediný sudca. Zákon ustanoví, kedy sa na rozhodovaní senátu zúčastňujú aj prísediaci sudcovia z radov občanov a v ktorých veciach môže rozhodnúť aj zamestnanec súdu poverený sudcom. Proti rozhodnutiu zamestnanca súdu povereného sudcom je prípustný opravný prostriedok, o ktorom rozhoduje vždy sudca.

Podľa ustanovenia § 238 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) konania začaté pred 1. septembrom 2005 sa dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005, ak odsek 2 neustanovuje inak.

Podľa ustanovenia § 238 ods. 2 Exekučného poriadku ustanovenia § 34 ods. 1 až 3, § 37 ods. 4 a 5, § 46 ods. 3, § 47 ods. 3, § 58 ods. 5, § 134 ods. 2, § 136 ods. 3 a 4, § 145 ods. 1 sa použijú aj na konania začaté pred 1. septembrom 2005.

Podľa ustanovenia § 58 ods. 5 Exekučného poriadku účinného od 1. septembra 2005 proti výroku o náhrade trov konania v rozhodnutí podľa § 57 je odvolanie prípustné.

Podľa ustanovenia § 201 ods. 1 OSP účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevylučuje...

Podľa ustanovenia § 202 ods. 2 OSP odvolanie nie je prípustné ani proti uzneseniu v exekučnom konaní podľa osobitného zákona, ak tento osobitný zákon neustanovuje inak... (...).

Podľa ustanovenia § 254 ods. 3 OSP účinného do 31. augusta 2005 na exekučné konanie podľa osobitného predpisu sa použijú ustanovenia predchádzajúcich častí, ak tento osobitný predpis neustanovuje inak. Rozhoduje sa však vždy uznesením.

Podľa ustanovenia § 374 ods. 3 OSP proti rozhodnutiu vydanému v občianskom súdnom konaní súdnym úradníkom alebo justičným čakatelom možno podať odvolanie za rovnakých podmienok ako proti rozhodnutiu sudcu. Odvolaniu podanému proti rozhodnutiu, ktoré vydal súdny úradník alebo justičný čakatel, môže úplne vyhovieť sudca. Ak sudca odvolaniu podanému proti rozhodnutiu súdneho úradníka alebo justičného čakatela nemieni úplne vyhovieť, predloží vec na rozhodnutie odvolaciemu súdu.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom pre odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Citovaný čl. 46 ods. 1 ústavy je primárnou ústavnou bázou pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany, a tým aj „bránou“ do ústavnej úpravy jednotlivých aspektov práva na súdnu a inú právnu ochranu zakotvených v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až 50). Zároveň podľa čl. 46 ods. 4 ústavy podmienky a podrobnosti o tejto ochrane ustanoví zákon,

resp. v zmysle čl. 51 ods. 1 ústavy je možné domáhať sa práv podľa čl. 46 ústavy len v medziach zákonov, ktoré toto ustanovenie vykonávajú (obdobne napr. I. ÚS 56/01, I. ÚS 136/06).

Ústavný súd konštatuje, že obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom, a preto v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť.

Ústavný súd zistil, že v namietanom prípade okresný súd uznesením sp. zn. Er 2541/01 z 25. apríla 2005 na návrh sťažovateľa zastavil exekúciu podľa ustanovenia § 57 ods. 1 písm. c) Exekučného poriadku. Uznesenie bolo vydané vyšším súdnym úradníkom, pričom obsahovalo poučenie, že proti nemu nie je prípustné odvolanie. Proti uzneseniu okresného súdu v časti týkajúcej sa náhrady trov exekučného konania podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 3 CoE 68/05 z 22. decembra 2005 tak, že odvolanie sťažovateľa odmietol, pretože smeruje proti uzneseniu, proti ktorému nie je prípustné.

Sťažovateľ v tejto súvislosti uviedol, že poučenie okresného súdu o tom, že proti rozhodnutiu nebolo prípustné odvolanie, bolo nesprávne a podľa jeho názoru krajský súd taktiež vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď jeho odvolanie odmietol.

Sťažovateľ tiež žiadal, aby ústavný súd zrušil uznesenie krajského súdu sp. zn. 3 CoE 68/05 z 22. decembra 2005 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Krajský súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia stručne vysporiadal s argumentáciou okresného súdu obsiahnutou v odvolaní napadnutom uznesení a bez nariadenia pojednávania skúmal, či smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Vo vzťahu k sťažovateľom uvádzaným argumentom krajský súd okrem iného uviedol: „Podľa § 254 ods. 3 O. s. p. na exekučné konanie podľa osobitného predpisu sa použijú ustanovenia predchádzajúcich častí, ak tento osobitný predpis neustanovuje inak. Rozhoduje sa však vždy uznesením. To znamená, že ustanovenia predchádzajúcich častí (prvej až piatej časti O. s. p.) sa použijú v exekučnom konaní len vtedy, ak Exekučný poriadok neustanovuje inak a ak ide o spoločné ustanovenia použiteľné pre konania podľa uvedených častí, ako aj pre exekučné konanie. Takými spoločnými ustanoveniami sú ustanovenia, ktorých použitie nevyklučuje zákon, ani účel konania o exekúciu. Preto z ustanovení tretej hlavy časti O. s. p. o trovách konania možno v exekučnom konaní použiť len tie ustanovenia, ktorých použitie nie je vylúčené ustanovenie § 200 až 203 Exekučného poriadku, ktoré podľa odvolacieho súdu upravujú trovy exekúcie komplexne. Použitie všetkých ustanovení tretej hlavy tretej časti Občianskeho súdneho poriadku v exekučnom konaní preto neprichádza do úvahy. Nemožno preto súhlasiť s názorom súdneho exekútora, že rozhodnutie o trovách exekúcie je vždy rozhodnutím podľa Občianskeho súdneho poriadku, a preto je proti nemu prípustné odvolanie.

Ustanovenie § 202 ods. 2 O. s. p. stanovuje zásadu, podľa ktorej proti uzneseniam vydaným v exekučnom konaní podľa Exekučného poriadku odvolanie nie je prípustné, pokiaľ nie je výslovne ustanovené, že odvolanie prípustné je. Rozhodnutie súdu o trovách exekúcie v súvislosti so zastavením exekúcie upravuje § 203 Exekučného poriadku: Rozhodnutie súdu o trovách exekúcie v týchto prípadoch je preto rozhodnutím v exekučnom konaní vydaným podľa Exekučného poriadku. V ustanovení § 203, ale ani v žiadnom inom ustanovení Exekučného poriadku v znení platnom a účinnom v čase rozhodovania súdu prvého stupňa sa výslovne neuvádza prípustnosť odvolania proti rozhodnutiu súdu o trovách exekučného konania pri zastavení exekučného konania podľa § 57 ods. 1 písm. c) Exekučného poriadku (...).“

Na základe uvedených skutočností krajský súd dospel k záveru, že odvolanie sťažovateľa v danej veci smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému odvolanie nie je prípustné, preto jeho odvolanie odmietol.

Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (obdobne napr. I. ÚS 13/00, III. ÚS 268/05).

Ústavný súd už spomenul, že ochrany základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa možno domáhať len v medziach zákonov, ktoré toto ustanovenie vykonávajú (čl. 51 ods. 1 ústavy), pričom podrobnosti o tejto ochrane ustanoví zákon (čl. 46 ods. 4 ústavy).

V označenom prípade sťažovateľ namietal skutočnosť, že krajský súd odmietol jeho odvolanie proti rozhodnutiu okresného súdu, ktorým krajský súd odmietol odvolanie podané proti prvostupňovému súdu v časti týkajúcej sa náhrady trov exekučného konania (ich sumy). Sťažovateľ ďalej namietal, že v danom prípade jeho odvolanie podané proti rozhodnutiu okresného súdu vydaného vyšším súdnym úradníkom nemalo byť s poukazom na čl. 142 ods. 2 ústavy a ustanovenie § 374 ods. 3 OSP odmietnuté.

Exekučný poriadok je vo vzťahu k Občianskemu súdnemu poriadku špeciálnou právnou normou, pričom ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku sa aplikujú v prípade, ak chýba špeciálna právna úprava. V danom prípade všeobecné súdy aplikovali ustanovenia Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. augusta 2005, pretože exekučné konanie bolo

začaté pred 1. septembrom 2005, a preto v súlade s ustanovením § 238 ods. 1 Exekučného poriadku sa malo dokončiť podľa skôr účinného zákonného znenia.

Občiansky súdny poriadok ako generálna právna norma v ustanovení § 202 ods. 2 zakotvuje, že odvolanie proti rozhodnutiu v exekučnom konaní podľa Exekučného poriadku je možné len vtedy, ak to tento zákon výslovne pripúšťa. S prihliadnutím na ustanovenie § 58 ods. 4 Exekučného poriadku odvolanie proti uzneseniu o zastavení exekúcie z dôvodu podľa ustanovenia § 57 ods. 1 písm. c) Exekučného poriadku nebolo možné. Súčasná právna úprava exekučného konania účinná od 1. septembra 2005 v ustanovení § 58 ods. 5 Exekučného poriadku zakotvuje, že proti výroku o náhrade trov konania v rozhodnutí podľa § 57 je odvolanie prípustné. Z uvedeného vyplýva, že keďže v čase rozhodovania daná právna úprava neplatila, vzhľadom na ustanovenie § 202 ods. 2 OSP nebolo možné uznesenie o zastavení exekúcie vydané podľa § 57 ods. 1 písm. c) Exekučného poriadku napadnúť odvolaním, a to ani v časti týkajúcej sa náhrady trov exekučného konania.

Obsah základnej normy zakotvujúcej základné právo na súdnu a inú právnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy) je podrobne upravený vo všeobecne záväzných právnych predpisoch, ktoré toto právo vykonávajú. Aj vo vzťahu k sťažovateľovej námietke o postupe všeobecného súdu v rozpore s čl. 142 ods. 2 ústavy ústavný súd poznamenáva, že toto základné ustanovenie má svoje odzrkadlenie v právnych predpisoch nižšej právnej sily, ktoré je potrebné s prihliadnutím na čl. 46 ods. 4 ústavy aplikovať.

Podľa názoru ústavného súdu z uznesenia krajského súdu sp. zn. 3 CoE 68/05 z 22. decembra 2005 nevyplýva jednostrannosť, ktorá by zakladala svojvôľu alebo takú aplikáciu zákonných ustanovení, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Krajský súd v danom prípade správne aplikoval príslušné zákonné ustanovenia. Ústavný súd sa vzhľadom na uvedené skutočnosti nedomnieva, že by skutkové alebo právne závery krajského súdu bolo možné kvalifikovať ako zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak nezlučiteľné s označenými článkami ústavy a dohovoru.

Keďže ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutým rozhodnutím krajského súdu a namietaným porušením základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú (obdobne aj III. ÚS 344/06).

Vzhľadom na to, že ústavný súd sťažnosť odmietol, žiadosťou sťažovateľa o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia sa už nezaoberal.